

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри СГН

Доц. Володимир МИХАЙЛОВ
03/вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Географія туризму та країнознавство»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 242 «Туризм» за ОПП «Туризм»
(на основі повної загальної середньої освіти)

факультет економіки та бізнесу

2021–2022 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Географія туризму та країнознавство» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 242 «Туризм» за ОПП «Туризм» (на основі повної загальної середньої освіти). Запоріжжя: ТДАТУ. 2022. 18 с.

Розробники: к.п.н., доцент Тараненко Г.Г.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри суспільно-гуманітарних наук.
Протокол від 30.08.2022 року № 1 _____

Зав. кафедри СГН

Доц. Володимир МИХАЙЛОВ

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 242 «Туризм» за ОПП «Туризм» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» (на основі повної загальної середньої освіти)

Протокол від 02.09.2022 року № 1 _____

Голова, доц. _____ Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна форма навчання</u> (денна або заочна)	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>24 Сфера обслуговування</u> (шифр і назва)	<u>Обов'язкова</u> (обов'язкова або за вибором студента)	
Загальна кількість годин – 150 годин	Спеціальність <u>242 «Туризм»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		1	1
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 3 год. самостійна робота – 8,5 год.	Ступінь вищої освіти <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	20 год.
		Лабораторні заняття	0 год.
		Практичні заняття	20 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	110 год.
		Форма контролю: <u>Екзамен</u> (екзамен або диференційований залік)	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення курсу є: отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань у сфері теорії і методології географічних досліджень та туристичного ресурсознавства, формування світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціальних видів туризму в регіонах та країнах світу; озброєння майбутніх фахівців сфери туризму професійними знаннями у сфері теорії і методології країнознавчого дослідження та методикою туристичного вивчення країни, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку туризму в країнах і регіонах світу.

Завданням курсу є: теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців сфери туризму з питань методології та методики географія туризму, туристичного ресурсознавства та комплексної географічної характеристики спеціалізованих видів туризму, що виступають інформаційною базою для формування програм перебування туристів та розробки спеціалізованих турів; теоретична і практична підготовка майбутніх туризмознавців з питань: науково-методологічних засад країнознавства, специфіки, особливостей та технології проведення країнознавчого дослідження у сфері туризму, туристичного районування світу та застосування регіонального підходу до туристичної оцінки країн і регіонів, структури та методики проведення комплексної туристичної характеристики країни, що виступає в ролі туристичного об'єкта чи експортера туризму. комплексної оцінки туристичного потенціалу туристичних регіонів світу, провідних туристичних країн та їх туристичних центрів.

Відповідно до ОПП у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен набути наступні **компетентності**:

Загальні:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

Спеціальні (фахові):

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

ФК9. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

Результати навчання:

РН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

РН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

РН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

РН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

РН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.
- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.
- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно.
- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.
- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.
- **особисті якості:** креативність, критичне і системне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ.**

Тема 1. Теоретичні основи географії туризму [2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21]. Географія туризму як наука. Особливості вивчення географії туризму. Об'єкт, предмет та зміст географії туризму. Місце географії туризму в системі наук. Зв'язки з іншими науками. Система географічних наук в туризмі. Головні поняття і категорії в географії туризму. Еволюція туризму в контексті географічної науки. Зміст наук "географія туризму", "туризмологія". Основні терміни і поняття туризмології. Чинники розвитку туризму та формування туристичних потреб. Класифікація туристичної діяльності. Підходи до визначення туризму та їх географічна інтерпретація. Класифікація туризму з позицій географічної науки. Форми, види та типи туризму. Функції туризму, їх значення. Сутність і складові напрямки туризмології. Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму. Концепція сталого розвитку туризму. Розвиток туризму в світі. Розвиток туризму в Україні

Тема 2. Методологія географії туризму [2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21]. Сучасні теорії та концепції географії туризму. Теорія периферії в розвитку туризму. Теорія циклів еволюції туристичного простору. Теорія двох туристичних секторів. Модель сприйняття туристичного простору. Концепція системності та модель рекреаційної системи. Концепція розвитку туризму як зустрічі культур. Концепція туристичної урбанізації. Методи дослідження в географії туризму. Методи збору географічної інформації. Система методів дослідження у географії туризму. Інвентаризація. Оціночні методи. Статистичні та математичні методи. Нормативний метод. Картографічний метод та форми його використання в географії туризму. Класичні туристичні карти.

Тема 4-5. Туристичні ресурси та їх оцінка [2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21]. Поняття про туристичні ресурси. Оцінка природних туристичних ресурсів. Економічна оцінка природних туристичних ресурсів. Оцінка історико-культурних туристичних ресурсів. Інфраструктура туризму. Людські ресурси. Інформаційні та інформаційно-віртуальні туристичні ресурси. Головні групи чинників розвитку туризму. Природні та суспільно-географічні чинники розвитку туризму. Геополітичні чинники розвитку туристичної діяльності. Класифікація умов та чинників,

їх вплив на формування попиту на послуги туризму. Групи умов і чинників формування попиту на туристичні послуги. Соціально-економічні умови формування ринку як чинник. Види туристичного попиту. Стиль життя як чинник туристичного попиту. Типи споживачів туристичних послуг. Різновиди природних туристичних ресурсів. Оцінка та поширення кліматичних ресурсів. Географічна оцінка та розміщення бальнеологічних ресурсів у світі. Географічна оцінка водних туристичних ресурсів. Географічна оцінка біотичних туристичних ресурсів. Ландшафтні та орографічні туристичні ресурси. Географічна оцінка рельєфу як туристичного ресурсу. Сучасні види історико-культурних ресурсів. Географія найбільш атрактивних історико-культурних ресурсів Європейського туристичного регіону та світу. Географічна оцінка археологічних туристичних ресурсів. Туристична привабливість археологічних пам'яток світу. Архітектурні туристичні ресурси. Пам'ятки історії та культури. Туристична привабливість музеїв та музеїв заповідників. Історичні міста. Монументальне мистецтво, техногенні туристичні ресурси. Об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, їх розташування у світі. Етнічні та етнографічні ресурси. Подієві ресурси. Види подієвих ресурсів та їх географічна характеристика. Підходи до визначення туристичних та рекреаційних ресурсів. Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Природні та антропогенні ресурси. Класифікація туристичних ресурсів та ступенем використання та за обсягами туристських потоків.

Тема 6. Форми туризму. Туроперейтинг [2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21]. Міжнародний туризм. Внутрішній туризм. Короткотривалий туризм. Дитячий туризм. Молодіжний туризм. Сімейний туризм. Туризм для людей з обмеженими можливостями. Культурно-пізнавальний. Лікувально-оздоровчий туризм. Спортивний туризм. Релігійний туризм. Екологічний (зелений) туризм. Сільський туризм. Підводний туризм. Гірський туризм. Пригодницький туризм. Мисливський туризм. Автомобільний туризм. Самодіяльний туризм. Туризм для людей похилого віку. Лісовий туризм. Рекреаційний туризм. Туристична екскурсія та туристичний маршрут. Розробка туристичного маршруту та чинники що впливають на побудову маршруту. Сучасні тенденції туристичного попиту та його вплив на розробку туристичних маршрутів. Туроперейтинг та його роль в організації туризму. Особливості туроперейтингу в Україні. Стисла характеристика туристичних ресурсів України. Характеристика туристичної діяльності в Україні. Туристичне районування України. Особливості туроперейтингу в Україні.

Тема 7. Географія основних видів туризму [2, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21]. Культурно-пізнавальний туризм, зміст культурно-пізнавального туризму. Лідери світу по культурно-пізнавальному туризму. Географічна характеристика найбільш активних макрорегіонів культурно-пізнавального туризму. Об'єкти культурної спадщини ЮНЕСКО. Подієвий туризм як новий тренд міжнародного туризму, його географічна характеристика. Спортивно-подієвий туризм, концертно-подієвий туризм, ярмарково-подієвий туризм, фестивальний туризм. Перспектива розвитку подієвого туризму. Рекреаційний туризм. Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Інфраструктура купально-пляжного туризму. Основні центри купально-пляжного туризму у світі. Географія круїзного туризму, основні регіони круїзних маршрутів. Круїз як рекреаційний вид туризму. Географія лікувально-оздоровчого туризму. Види лікувально-оздоровчих турів та їх основні центри. Специфіка лікувально-оздоровчого туризму. Розважальний туризм як рекреаційний вид туризму. Його географічна характеристика за макрорегіонами. Діловий туризм. Нове життя ділового туризму. Характеристика видів ділового туризму. MICE – як новий вид ділового туризму. Суть, структура та важливість розвитку та

провадження інсентив туризму. Географія центрів та країн розвитку інсентив туризму. Основні цілі інсентив туризму. База забезпечення інсентив туризму у різних макрорегіонах. Головні центри інсентив турів. Конгресно-виставковий туризм як найбільш динамічний сегмент ринку ділових подорожей. Особливості даного виду туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Релігійно-паломницький туризм. Релігійний туризм, поняття та види. Основні види релігій. Поняття паломництво, та його суть. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Види, функції та особливості паломництва. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у індуїзмі, іудаїзмі, буддизмі, ісламі та християнстві. Перспективи розвитку релігійного туризму та паломництва. Сільський туризм, моделі його організації, географічна характеристика. Сільський зелений туризм. Чотири основні концепції розвитку сільського туризму. Сучасні тенденції сільського туризму. Екологічний туризм. Види екологічного туризму. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географічна характеристика екологічних видів туризму. LOHAS як підвид екологічного туризму та стиль життя. Міський туризм та його географічна характеристика. Перспективи розвитку міського туризму, та основні проблеми даного виду туризму. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації. Сентиментальний туризм.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КРАЇНОЗНАВСТВО.

Тема 8. Країнознавство як наука [1, 3, 5, 8, 9, 14, 21]. Об'єкт і предмет країнознавства. Теорії та концепції держав. Закономірності й принципи країнознавства. Особливості та специфіка туристичного країнознавства. Система країнознавчої інформації. Типова програма країнознавчого дослідження. Визначення географічного положення країни. Природні умови та природні ресурси країни, що мають інтерес для туризму. Вплив політичних умов в країні на розвиток туризму. Вхідження країни в міжнародні організації і союзи. Населення країни як фактор та суб'єкт розвитку туризму. Оцінка показників якості населення країни. Туристична характеристика народів країни. Види сучасних цивілізацій.

Тема 9. Політична карта світу [1, 3, 5, 8, 9, 14, 21]. Держава і країна. Форми їх правління та адміністративно-територіального устрою. Етапи формування політичної карти світу. Типи країн. Міжнародні організації. Геополітика та геостратегія. Поняття геополітики. Основні геополітичні школи. Сучасні трансформації світової політичної системи. Багатополюсність. Роль міжнародного поділу праці в становленні нових центрів зростання і полюсів міжнародної інтеграції. Сучасна карта світу як динамічна модель. Сучасні тенденції та перспективи модернізації.

Тема 10. Просторово-територіальна організація держав світу [1, 3, 5, 8, 9, 14, 21]. Географічне положення держави. Територія держави. Кордони держави та їхні функції. Внутрішній поділ країн. Принципи та критерії районування в туризмі. Сучасні підходи до регіонального поділу світу. Типологія країн за економіко-географічними передумовами сталого розвитку туризму. Картина світу як віддзеркалення свідомості. Аспекти міжкультурної комунікації. Діалог культур, культурний код. Український тип культури. Цінності української культури та геополітичні реалії. Культурні засади державотворчої, економічної та політичної діяльності в Україні. Проблеми відродження української культури. Сучасна соціально-політична організація суспільства через призму країнознавства. Спільні та відмінні риси політичної, економічної та соціальної сфери країн певного соціально-економічного підтипу. Поняття цивілізації в контексті країнознавчих досліджень. Основні школи цивілізаційного аналізу. Цивілізаційна матриця. Історико-культурні, політико-економічні та суспільно-географічні причини цивілізаційної трансформації країн та регіонів. Форми міжнародних відносин та їх

реалізація у країнах світу різних типів. Традиційні полюси міжнародної інтеграції. Розподіл країн на політичній карті світу між окремими полюсами. Політико-територіальні утворення з різним міжнародним правовим статусом.

Тема 11. Регіональний поділ світу [1, 3, 5, 8, 9, 14]. Загальні засади районування світу. Регіони світу. Країни Європи. Країни Євразії. Країни Азії. Країни Африки. Країни Америки. Країни Австралії та Океанії. Загальні відомості про регіон. Основні субрегіони Європи (Північна Європа, Західна Європа, Південна Європа, Балканський субрегіон, Центральна та Східна Європа, країни СНД європейського регіону). Типологія країн. Регіональні лідери. Етапи формування сучасної політичної карти Європи. Населення, демографічні особливості. Природно-ресурсний потенціал. Місце у світовій економіці та міжнародних відносинах. Європейські організації, інтеграційні угруповання. Відносини з Україною. Загальні відомості про регіон. Політична карта Азії. Основні субрегіони, чинники їх виділення (Південно-Західна, Західна, Південна, Південно-Східна, Східна, Центральна і Північна Азія). Типологія країн. Політичний устрій. Загальний країнознавчий огляд Азійсько-Тихоокеанського регіону: природні умови та природно-ресурсний потенціал, населення, загальний історичний огляд, культурна спадщина, соціально-економіко-географічний огляд території. Регіон в сучасних геополітичних процесах: політична ситуація, інтеграційні об'єднання, зовнішньополітичні пріоритети, відносини з Україною. Загальні відомості про регіон. Основні субрегіони Америки (Північна Америка, Мезоамерика, Південна Америка). Типологія країн. Формування політичної карти ХХ століття. Особливості історичного формування регіону. Населення регіону. Розмаїття етнонаціонального складу. Культурно-цивілізаційні особливості країн. Місце регіону в міжнародному поділі праці. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу. Особливості економічного розвитку регіону. Місце в міжнародному поділі праці. Місце регіону в світі. Загальні відомості про країни. Субрегіони Африки (Північна Африка, Західна та Центральна Африка, Східна Африка, Південна Африка). Характерні риси африканської культури. Населення. Етнографічні та демографічні особливості. Природно-ресурсний потенціал. Загальна характеристика економічного розвитку африканських країн на сучасному етапі. Соціальні проблеми. Типологія країн. Державний устрій країн. Історія розвитку території. Крах колоніалізму. Формування політичної карти ХХ ст. Загальні риси внутрішньополітичних процесів. Зони конфліктів та політичної нестабільності. Інтеграційні процеси в африканських країнах. Загальні відомості про країни. Субрегіони Тихоокеанського регіону: Австралія та Океанія (Меланезія, Полінезія, Мікронезія) . Характерні риси доєвропейської культури. Особливості історичного розвитку. Типологія країн. Державний устрій країн. Демографічні особливості. Соціальні та економічні проблеми. Природно-ресурсний потенціал. Місце регіону в сучасних інтеграційних процесах. Пріоритети зовнішньої політики країн регіону.

Тема 12-13. Характеристика ключових країн регіонів і субрегіонів світу [1, 3, 5, 8, 9, 14, 21]. Країни Європи. Країни Західної Європи (Німеччина; Франція; Велика Британія; Італія) . Країни Центральної Європи (Польща). Країни Східної Європи (Україна). Країни Євразії (Росія; Казахстан; Туреччина). Країни Азії. Країни Закавказзя (Грузія). Країни Центральної Азії (Узбекистан). Країни Південно-Західної Азії (Іран). Країни Південної Азії (Індія). Країни Східної Азії (Китай; Японія). Країни Південно-Східної Азії (Індонезія). Країни Америки. Країни Північної Америки (Сполучені Штати Америки; Канада; Мексика). Країни Центральної Америки (Куба). Країни Південної Америки (Бразилія; Аргентина). Країни Африки. Країни Північної Африки (Єгипет). Країни Західної Африки (Нігерія). Країни Центральної Африки (Демократична Республіка Конго). Країни Східної Африки (Кенія). Країни Південної Африки

(Південно-Африканська Республіка). Країни Австралії та Океанії. Австралія. Океанія (Маршаллові Острови).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Географія туризму							
1	Лекція 1	Теоретичні основи географії туризму	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Географія туризму як наука та навчальна дисципліна	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 1	Головні поняття і терміни географії туризму	-	-	-	13	2
2	Лекція 2	Методологія географії туризму	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Методи географічних досліджень в туризмі	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 2	Історія розвитку туризму	-	-	-	13	2
3	Лекція 3	Туристичні ресурси та їх оцінка	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Чинники розвитку туризму і формування туристичного попиту	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 3	Класифікація та оцінка туристичних ресурсів	-	-	-	15	2
4	Лекція 4	Форми туризму. Туроперейтинг. Географія основних видів туризму	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Природні туристичні ресурси світу. Історико-культурні туристичні ресурси світу	-	-	2	-	4
	Самостійна робота 4	Туристський маршрут та туроперейтинг Туристичні ресурси України	-	-	-	15	4
5	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	3	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 75 год.			8	-	8	59	35
Змістовий модуль 2. Країнознавство.							

6	Лекція 5	Країнознавство як наука	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Геополітика в контексті сучасних змін. Основні тенденції розвитку міжнародних відносин та їх вплив на трансформацію політичної карти світу	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 5	Країнознавство у сфері туризму	-	-	-	8	1
7	Лекція 6	Політична карта світу	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Глобальні цивілізаційно-просторові структури та проблеми субрегіональної інтеграції держав	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 6	Природно-географічна, політична, економічна та історична характеристика країни	-	-	-	8	1
8	Лекція 7	Просторово-територіальна організація держав світу	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Європа як цивілізаційний (політичний і економіко-географічний) регіон: країнознавчий аналіз	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 7	Соціальна характеристика, культура та спеціальна туристична характеристика країни	-	-	-	8	2
9	Лекція 8	Регіональний поділ світу	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Азійський регіон: країнознавчий аналіз	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 8	Туристичне регіоназнавство	-	-	-	8	2
10	Лекція 9	Характеристика ключових країн регіонів і субрегіонів світу	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Америка та Африка як цивілізаційні (політичний і економіко-географічний) регіони: країнознавчий аналіз	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 9	Етнічна картина світу і міжкультурна	-	-	-	8	2

		комунікація. Аспекти міжкультурної комунікації					
11	Лекція 10	Характеристика ключових країн регіонів і субрегіонів світу	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Тихоокеанський регіон: країнознавчий аналіз	-	-	2	-	2
	Самостійна робота 10	Україна в системі світових культур	-	-	-	8	2
12	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	3	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 75 год.			12	-	12	51	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.			20		20	110	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Географія туризму як наука. Особливості вивчення географії туризму.
2. Об'єкт, предмет та зміст географії туризму. Місце географії туризму в системі наук.
3. Зв'язки з іншими науками. Система географічних наук в туризмі.
4. Головні поняття і категорії в географії туризму.
5. Еволюція туризму в контексті географічної науки.
6. Зміст наук "географія туризму", "туризмологія". Основні терміни і поняття туризмології.
7. Чинники розвитку туризму та формування туристичних потреб.
8. Класифікація туристичної діяльності.
9. Підходи до визначення туризму та їх географічна інтерпретація.
10. Класифікація туризму з позицій географічної науки.
11. Форми, види та типи туризму. Функції туризму, їх значення.
12. Сутність і складові напрямки туризмології.
13. Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму. Концепція сталого розвитку туризму.
14. Розвиток туризму в світі
15. Розвиток туризму в Україні
16. Сучасні теорії та концепції географії туризму (теорія периферії в розвитку туризму; теорія циклів еволюції туристичного простору; теорія двох туристичних секторів; модель сприйняття туристичного простору; концепція системності та модель рекреаційної системи; концепція розвитку туризму як зустрічі культур; концепція туристичної урбанізації).
17. Методи дослідження в географії туризму
18. Методи збору географічної інформації.

19. Система методів дослідження у географії туризму. Інвентаризація. Оціночні методи.
20. Статистичні та математичні методи. Нормативний метод.
21. Картографічний метод та форми його використання в географії туризму. Класичні туристичні карти.
22. Поняття про туристичні ресурси. Оцінка природних туристичних ресурсів
23. Економічна оцінка природних туристичних ресурсів
24. Оцінка історико-культурних туристичних ресурсів
25. Інфраструктура туризму. Людські ресурси
26. Інформаційні та інформаційно-віртуальні туристичні ресурси
27. Головні групи чинників розвитку туризму (природні та суспільно-географічні чинники розвитку туризму; геополітичні чинники розвитку туристичної діяльності).
28. Класифікація умов та чинників, їх вплив на формування попиту на послуги туризму.
29. Групи умов і чинників формування попиту на туристичні послуги. Соціально-економічні умови формування ринку як чинник.
30. Види туристичного попиту.
31. Стиль життя як чинник туристичного попиту.
32. Типи споживачів туристичних послуг.
33. Різновиди природних туристичних ресурсів.
34. Оцінка та поширення кліматичних ресурсів.
35. Географічна оцінка та розміщення бальнеологічних ресурсів у світі.
36. Географічна оцінка водних туристичних ресурсів.
37. Географічна оцінка біотичних туристичних ресурсів.
38. Ландшафтні та орографічні туристичні ресурси. Географічна оцінка рельєфу як туристичного ресурсу.
39. Сучасні види історико-культурних ресурсів.
40. Географія найбільш атрактивних історико-культурних ресурсів Європейського туристичного регіону та світу.
41. Географічна оцінка археологічних туристичних ресурсів.
42. Туристична привабливість археологічних пам'яток світу.
43. Архітектурні туристичні ресурси. Пам'ятки історії та культури.
44. Туристична привабливість музеїв та музеїв заповідників. Історичні міста.
45. Монументальне мистецтво, техногенні туристичні ресурси.
46. Об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, їх розташування у світі.
47. Етнічні та етнографічні ресурси.
48. Подієві ресурси. Види подієвих ресурсів та їх географічна характеристика.
49. Підходи до визначення туристичних та рекреаційних ресурсів.
50. Підходи до класифікації туристичних ресурсів.
51. Природні та антропогенні ресурси.
52. Класифікація туристичних ресурсів та ступенем використання та за обсягами туристських потоків.
53. Міжнародний туризм та внутрішній туризм
54. Короткотривалий туризм
55. Дитячий туризм. Молодіжний туризм. Сімейний туризм.
56. Туризм для людей з обмеженими можливостями.
57. Культурно-пізнавальний.
58. Лікувально-оздоровчий туризм.

59. Спортивний туризм.
60. Релігійний туризм.
61. Екологічний (зелений) туризм.
62. Сільський туризм.
63. Підводний туризм.
64. Гірський туризм.
65. Пригодницький туризм.
66. Мисливський туризм.
67. Автомобільний туризм.
68. Самодіяльний туризм.
69. Туризм для людей похилого віку.
70. Лісовий туризм.
71. Рекреаційний туризм.
72. Туристична екскурсія та туристичний маршрут.
73. Розробка туристичного маршруту та чинники що впливають на побудову маршруту.
74. Сучасні тенденції туристичного попиту та його вплив на розробку туристичних маршрутів.
75. Туроперейтинг та його роль в організації туризму. Особливості туроперейтингу в Україні.
76. Стисла характеристика туристичних ресурсів України.
77. Характеристика туристичної діяльності в Україні. Туристичне районування України.
78. Культурно-пізнавальний туризм, зміст культурно-пізнавального туризму.
79. Лідери світу по культурно-пізнавальному туризму.
80. Географічна характеристика найбільш активних макрорегіонів культурно-пізнавального туризму.
81. Об'єкти культурної спадщини ЮНЕСКО.
82. Подієвий туризм як новий тренд міжнародного туризму, його географічна характеристика.
83. Спортивно-подієвий туризм, концертно-подієвий туризм, ярмарковоподієвий туризм, фестивальний туризм.
84. Перспектива розвитку подієвого туризму.
85. Рекреаційний туризм.
86. Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Інфраструктура купальнопляжного туризму. Основні центри купально-пляжного туризму у світі.
87. Географія круїзного туризму, основні регіони круїзних маршрутів. Круїз як рекреаційний вид туризму.
88. Географія лікувально-оздоровчого туризму. Види лікувально-оздоровчих турів та їх основні центри. Специфіка лікувально-оздоровчого туризму.
89. Розважальний туризм як рекреаційний вид туризму. Його географічна характеристика за макрорегіонами.
90. Діловий туризм. Нове життя ділового туризму. Характеристика видів ділового туризму.
91. MICE – як новий вид ділового туризму.
92. Суть, структура та важливість розвитку та провадження інсентив туризму. Географія центрів та країн розвитку інсентив туризму.

93. Основні цілі інсентив туризму. База забезпечення інсентив туризму у різних макрорегіонах. Головні центри інсентив турів.
94. Конгресно-виставковий туризм як найбільш динамічний сегмент ринку ділових подорожей. Особливості даного виду туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму.
95. Релігійно-паломницький туризм. Релігійний туризм, поняття та види.
96. Основні види релігій. Поняття паломництво, та його суть.
97. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у індуїзмі, іудаїзмі, буддизмі, ісламі та християнстві.
98. Перспективи розвитку релігійного туризму та паломництва.
99. Сільський туризм, моделі його організації, географічна характеристика. Сільський зелений туризм
100. Основні концепції розвитку сільського туризму. Сучасні тенденції сільського туризму.
101. Екологічний туризм. Види екологічного туризму. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географічна характеристика екологічних видів туризму.
102. LONAS як підвид екологічного туризму та стиль життя.
103. Міський туризм та його географічна характеристика. Перспективи розвитку міського туризму, та основні проблеми даного виду туризму.
104. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації.
105. Сентиментальний туризм.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. Об'єкт і предмет країнознавства
2. Теорії та концепції держав
3. Закономірності й принципи країнознавства
4. Особливості та специфіка туристичного країнознавства.
5. Система країнознавчої інформації.
6. Типова програма країнознавчого дослідження.
7. Визначення географічного положення країни.
8. Природні умови та природні ресурси країни, що мають інтерес для туризму.
9. Вплив політичних умов в країні на розвиток туризму.
10. Вхідження країни в міжнародні організації і союзи.
11. Населення країни як фактор та суб'єкт розвитку туризму.
12. Оцінка показників якості населення країни.
13. Туристична характеристика народів країни.
14. Види сучасних цивілізацій.
15. Держава і країна.
16. Форми їх правління та адміністративно-територіального устрою
17. Етапи формування політичної карти світу.
18. Типи країн
19. Міжнародні організації.
20. Геополітика та геостратегія
21. Поняття геополітики.
22. Основні геополітичні школи.
23. Сучасні трансформації світової політичної системи.
24. Багатополісність.

25. Роль міжнародного поділу праці в становленні нових центрів зростання і полюсів міжнародної інтеграції.
26. Сучасна карта світу як динамічна модель.
27. Сучасні тенденції та перспективи модернізації.
28. Географічне положення держави
29. Територія держави
30. Кордони держави та їхні функції
31. Внутрішній поділ країн
32. Принципи та критерії районування в туризмі.
33. Сучасні підходи до регіонального поділу світу.
34. Типологія країн за економіко-географічними передумовами сталого розвитку туризму.
35. Картина світу як віддзеркалення свідомості.
36. Аспекти міжкультурної комунікації.
37. Діалог культур, культурний код.
38. Український тип культури.
39. Цінності української культури та геополітичні реалії.
40. Культурні засади державотворчої, економічної та політичної діяльності в Україні.
41. Проблеми відродження української культури.
42. Сучасна соціально-політична організація суспільства через призму країнознавства.
43. Спільні та відмінні риси політичної, економічної та соціальної сфери країн певного соціально-економічного підтипу.
44. Поняття цивілізації в контексті країнознавчих досліджень.
45. Основні школи цивілізаційного аналізу.
46. Цивілізаційна матриця.
47. Історико-культурні, політико-економічні та суспільно-географічні причини цивілізаційної трансформації країн та регіонів.
48. Форми міжнародних відносин та їх реалізація у країнах світу різних типів.
49. Традиційні полюси міжнародної інтеграції.
50. Розподіл країн на політичній карті світу між окремими полюсами.
51. Політико-територіальні утворення з різним міжнародним правовим статусом.
52. Регіони світу
53. Країни Європи
54. Країни Євразії
55. Країни Азії
56. Країни Африки
57. Країни Америки
58. Країни Австралії та Океанії
59. Європа. Загальні відомості про регіон.
60. Європа. Основні субрегіони Європи (Північна Європа, Західна Європа, Південна Європа, Балканський субрегіон, Центральна та Східна Європа, країни СНД європейського регіону).
61. Європа. Типологія країн. Регіональні лідери.
62. Європа. Етапи формування сучасної політичної карти Європи. Населення, демографічні особливості.
63. Європа. Природно-ресурсний потенціал.
64. Європа. Місце у світовій економіці та міжнародних відносинах.

65. Європейські організації, інтеграційні угруповання. Відносини з Україною.
66. Азія. Загальні відомості про регіон. Політична карта Азії.
67. Азія. Основні субрегіони, чинники їх виділення (Південно-Західна, Західна, Південна, Південно-Східна, Східна, Центральна і Північна Азія). Типологія країн. Політичний устрій.
68. Загальний країнознавчий огляд Азійсько-Тихоокеанського регіону: природні умови та природно-ресурсний потенціал, населення, загальний історичний огляд, культурна спадщина, соціально-економіко-географічний огляд території.
69. Азія. Регіон в сучасних геополітичних процесах: політична ситуація, інтеграційні об'єднання, зовнішньополітичні пріоритети, відносини з Україною.
70. Америка. Загальні відомості про регіон. Основні субрегіони Америки (Північна Америка, Мезоамерика, Південна Америка). Типологія країн. Формування політичної карти ХХ століття.
71. Америка. Особливості історичного формування регіону Населення регіону. Розмаїття етнонаціонального складу. Культурно-цивілізаційні особливості країн.
72. Америка. Місце регіону в міжнародному поділі праці. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу.
73. Америка. Особливості економічного розвитку регіону. Місце в міжнародному поділі праці. Місце регіону в світі.
74. Африка Загальні відомості про країни. Субрегіони Африки (Північна Африка, Західна та Центральна Африка, Східна Африка, Південна Африка). Характерні риси африканської культури.
75. Африка. Населення. Етнографічні та демографічні особливості. Природно-ресурсний потенціал. Загальна характеристика економічного розвитку африканських країн на сучасному етапі. Соціальні проблеми.
76. Африка. Типологія країн. Державний устрій країн. Історія розвитку території. Крах колоніалізму. Формування політичної карти ХХ ст.
77. Африка. Загальні риси внутрішньополітичних процесів. Зони конфліктів та політичної нестабільності. Інтеграційні процеси в африканських країнах.
78. Тихоокеанський регіон. Загальні відомості про країни. Субрегіони Тихоокеанського регіону: Австралія та Океанія (Меланезія, Полінезія, Мікронезія). Характерні риси доєвропейської культури.
79. Тихоокеанський регіон. Особливості історичного розвитку. Типологія країн. Державний устрій країн. Демографічні особливості. Соціальні та економічні проблеми.
80. Тихоокеанський регіон. Природно-ресурсний потенціал.
81. Тихоокеанський регіон. Місце регіону в сучасних інтеграційних процесах. Пріоритети зовнішньої політики країн регіону.
82. Країни Європи. Країни Західної Європи (Німеччина; Франція; Велика Британія; Італія)
83. Країни Європи. Країни Центральної Європи (Польща)
84. Країни Східної Європи (Україна)
85. Країни Євразії (Росія; Казахстан; Туреччина)
86. Країни Азії.
87. Країни Закавказзя (Грузія)
88. Країни Центральної Азії (Узбекистан)
89. Країни Південно-Західної Азії (Іран)
90. Країни Південної Азії (Індія)
91. Країни Східної Азії (Китай; Японія)

92. Країни Південно-Східної Азії (Індонезія)
93. Країни Америки
94. Країни Північної Америки (Сполучені Штати Америки; Канада; Мексика)
95. Країни Центральної Америки (Куба)
96. Країни Південної Америки (Бразилія; Аргентина)
97. Країни Африки
98. Країни Північної Африки (Єгипет)
99. Країни Західної Африки (Нігерія)
100. Країни Центральної Африки (Демократична Республіка Конго)
101. Країни Східної Африки (Кенія)
102. Країни Південної Африки (Південно-Африканська Республіка)
103. Країни Австралії та Океанії
104. Австралія
105. Океанія (Маршаллові Острови)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Країнознавство: теорія та практика [Електронний ресурс] : підручник / М. П. Мальська [та ін.]. - Електрон. текстові дані. - К. : Центр учбової літератури, 2012. - 528 с.
2. Любіцева, О. О. Туристичні ресурси України [Електронний ресурс] : навч. посібник / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. - Електрон. текстові дані. - К. : Альтерпрес, 2007. - 369 с.
3. Масляк, П. О. Країнознавство [Електронний ресурс] : підручник : рекомендовано МОН України / П. О. Масляк. - Електрон. текстові дані. - К. : Знання, 2007. - 292 с.
4. Некос, С. В. Курс лекцій та методичні рекомендації з курсу «Географія туризму» [Електронний ресурс] / С. В. Некос. - Електрон. текстові дані. - Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2016. - 43 с.
5. Парфіненко, А. Ю. Туристичне країнознавство [Електронний ресурс] : навч. посібник : затверджено МОН України / А. Ю. Парфіненко. - Електрон. текстові дані. - Харків : Бурун Книга, 2009. - 288 с.
6. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі [Електронний ресурс] : колективна монографія / ред. Л. Ю. Матвійчук. - 5-ге вид. - Електрон. текстові дані. - Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2019. - 320 с.
7. Покоłodна, М. М. Рекреаційна географія [Електронний ресурс] : навч. посібник : рекомендовано МОН України / М. М. Покоłodна. - Електрон. текстові дані. - Х. : ХНАМГ, 2012. - 275 с.
8. Семенов, В. Ф. Туристичне країнознавство [Текст] : навч. посібник / В. Ф. Семенов, О. В. Дишкантюк, В. Д. Олійник ; за ред. В. Ф. Семенова ; Одеський національний економічний університет. - 2-ге вид., допов. та випр. - Херсон : Грінь Д. С., 2013. - 392 с.
9. Стафійчук, В. І. Туристичне країнознавство [Текст] : навч. посібник : рекомендовано МОН України / В. І. Стафійчук, О. Ю. Малиновська. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. - 808 с.

10. Явкін, В. Г. Проблеми географії та менеджменту туризму [Електронний ресурс] : монографія / В. Г. Явкін, В. П. Руденко, О. Д. Король. - Електрон. текстові дані. - Чернівці : Рута, 2006. - 206 с.

Допоміжна:

11. Давиденко, В. А. Ландшафтна екологія [Електронний ресурс] : навч. посібник : рекомендовано МОН України / В. А. Давиденко, Г. О. Білявський, С. Ю. Арсенюк. - Електрон. текстові дані. - К. : Лібра, 2007. - 280 с.
12. Кравець, О. М. Курортологія [Електронний ресурс] : підручник / О. М. Кравець, А. А. Рябев. - Електрон. текстові дані. - Х. : ХНУМГ, 2017. - 167 с.
13. Пістун, М. Д. Основи теорії суспільної географії [Електронний ресурс] : навч. посібник : допущено МОН України / М. Д. Пістун. - Електрон. текстові дані. - К. : Вища школа, 1996. - 231 с.
14. Тараненко Г.Г. Аксіологічні засади рекреаційно-туристичної діяльності. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. Переяслав, 2021. Вип. 78. 360 с. С.22-25.
15. Тараненко Г.Г. Духовнотворча місія рекреаційно-туристичної діяльності у самореалізації та саморозвитку особистості Рекреалогія та рекреаційні комплекси світу / С.В.Кальченко, Н.В.Трусова, В.С.Демко, Т.В.Попова, Г.Г.Тараненко [монографія]. ТДАТУ. ВПЦ «Lux». – Мелітополь. 2021. 263 с. С.158-190.
16. Тараненко Г.Г. Михайлов В.В. Вплив пандемії COVID-19 на туристичну галузь: виклики та перспективи розвитку. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки). №2(44), 2021, с.110-116.
17. Тараненко Г.Г. Розвиток туризму в сучасних умовах: реалії та перспективи. "Ефективна економіка" № 1, січень 2022 р.
18. Тараненко Г.Г. Філософія сучасного туризму у системі світоглядних орієнтирів та аксіологічних імперативів особистості. The XV International Science Conference «Trends in the development of practice and science», December 28 – 31, 2021, Oslo, Norway. 386 p. С.368-374.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

19. Освітній портал ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://op.tsatu.edu.ua/login/index.php>
20. Науково-технічна бібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
21. Сайт кафедри суспільно-гуманітарних наук ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/shn/>